

# אמונת חיים

גליון שבועי לתורה וחסידות שע"י מוסדות קראלי בארה"ק

גליון תקלו ♦ שנה יא

פ' צו ♦ שבת הגדול ה'תשפג

## דברי אלוקים חיים מרחן רבינו הגה"ק זיע"א

**וידבר ה' אל משה לאמר, צו את אהרן ואת בניו לאמר, זאת תורת העולה וגו'.**

המפרשים האריכו לפרש לשון "צו" האמור כאן דהיה יכול לומר "דבר" וכו' ולמה נקט לשון "צו" וגם מה שכתב זאת תורת העולה וגו', מה הוא לשון תורת העולה, וגם להלן, (בפסוק ז') כתב ובזאת תורת המנחה וגו' וכן בפסוק (ח') כתב זאת תורת החטאת וכן כ' חזאת תורת האשם וכן כ' חזאת תורת זבח השלמים, והדבר צריך עיון למה כתוב בהם "תורת", והלא כל המצות הם תורת ה'.

והנה בעל הטורים כתב כאן על הפסוק זאת תורת העולה הוא העולה וגו' לומר שכל העוסק בתורת עולה כאילו הקריב עולה, שהקרבנות נקראים אשה והתורה נקראת אש, שנאמר הלא כל דברי כאש, וגם כתוב רמז מימינו אש דת למו, שהוא אותיות תלמוד, והקרבנות נקראים לחם את קרבני לחמי והתורה נקראת לחם דכתיב לכו לחמי בלחמי, לומר כשם שאי אפשר לעולם בלא לחם כן אי אפשר לעולם בלא תורה עכ"ל.

והנה הגמ' מסכת (מנחות דף ק"י) איתא אמר ריש לקיש מה דכתיב (ויקרא ז') זאת התורה לעולה למנחה ולחטאת ולאשם ולמילואים ולזבח השלמים, (ולא כתיב חזאת חטאת וחטאת) לומר שכל העוסק בתורה כאילו הקריב עולה ומנחה וחטאת ואשם, אמר רבא האי לעולה למנחה [כלומר לפי דבריך היה לו לומר כן] עולה ומנחה מבעי ליה, דלהוי משמע זאת התורה היא עולה ומנחה וכו', אלא מר רבה כל העוסק בתורה אינו צריך לא עולה ולא מנחה ולא חטאת ולא אשם, דהכי משמע זאת התורה לעולה כלומר במקום העולה וכמו שמילת 'לכם' הוא במשמע בשבילכם כלומר שהתורה מכפר עונותינו, אמר ר' יצחק מ"ד זאת תורת האשם לומר שכל העוסק בתורת חטאת, כאילו הוא הקריב חטאת וכל העוסק בתורת אשם, הוא כאילו הקריב אשם עכ"ל.

ולפי זה מתורץ היטב למה הקדים להם הלשון "זאת תורת" דהוי ליה לומר "ואם חטאת קרבנו", או עולה קרבנו וכו' אלא לומר שהכתוב לדרשה קאמר, שהלימוד בתורת הקרבנות הוי כאילו הוא מקריבן.

ולכאורה צריך עיון בזה דמה הכוונה כאילו הקריב, וגם אמר שכל העוסק בתורה אינו צריך לא עולה וכו', דאם נאמר כפשוטו שכל העוסק בתורה לא צריך קרבן להביא, אם כן בטלה תורת הקרבנות, דלפי זה מי שחייב קרבן יהיה יכול לפטור את עצמו בלימוד התורה ובפרט בלימוד תורת הקרבנות, ולא יצטרך להביא קרבנות בפועל ממש.

ואם נגיד שהכוונה הוא בזמן שאין קרבנות וכמו בזמן הזה שאין לנו מקדש ולא כהן גדול ואין שום עבודת קרבנות, מכיון שנחרב בית המקדש וגם אין קרבן פסח, וכאן אמרו שאם אדם עוסק בתורה ובפרט בתורת הקרבן, שאם נתחייב בהם הוא נפטר מלהביא קרבן לעתיד לבוא, שיבנה בית המקדש ונקריב הקרבנות כולם וכמו שכתובים הם בתורה, והאדם שנתחייב בקרבן לא יצטרך להשלים הקרבנות, מכיון שלמ"ד הלימוד של דיני הקרבנות, אבל אי אפשר לומר כן לכאורה, מכיון שהוא נגד גמרא מפורשת במסכת (שבת יב) שכתוב שם לא יקרא אדם בספר וילמד או יתפלל לפני אור הנר,

## דברות קודש מרחן רבינו עט"ר שליט"א

**צו את אהרן**

בעומדנו לפני "שבת הגדול" שבת "פרשת צו" המכינה אותנו לחג הפסח, נזכור שאין "צו" בכל מקום אלא זירוז.

ואם ענין הזירוז חל במיוחד על מצוות שיש בהן חסרון כ"ס, הרי שתורתנו הקדושה אומרת: (ו, ו) "אש תמיד תוקד על המזבח לא תכבה", ללמדנו שכל מצוה יש לעשות בחום בהתלהבות ובזריזות.

ואכן "מי כעמך ישראל גוי אחד בארץ", הרץ למצוות במלוא החיות והחיוביות, ובהכנות לחג הפסח הוא יוצא מגדרו ומשתדל לקיים את מצוות החג בהידור שבהידור.

עם ישראל עם קדוש – אנשים נשים וטף אצים רצים בזריזות בהכנות לחג...

מתוך הודאה לה' על שגאל אותנו ממצרים ונתן לנו את התורה... ובכל זאת, אין אנו מסתפקים בכך אלא מצפים לגאולה האמיתית והשלימה לחגוג את חג הפסח מתוך ניסים שלמעלה מניסי יציאת מצרים, ומשתוקקים לאכול מן הזבחים והפסחים בבית המקדש ומלכינו בראשיו

**אש תמיד תוקד על המזבח לא תכבה (ויקרא ו, ו)**

בפרשתנו מצווה התורה "אש תמיד תוקד על המזבח לא תכבה". כלומר, בכל זמן ובכל מצב צריכה האש שבעורת על המזבח לבעור, ללא הפסק.

ידוע שהמזבח רומז לליבו של האדם. כשם שהמזבח הוא מקום שבו בוערת אש, כך גם באדם, הלב הוא המקום שבו בוערת אש הרגשות. במובן זה יש לראות את המשמעות הרוחנית של הציווי שבפרשתנו - על האדם לדאוג לכך, שאש האהבה לה' וההתלהבות בענייני התורה והמצוות תוקד לעולם בתוך ליבו ולא תכבה חלילה.

בתלמוד הירושלמי נאמר "תמיד - אפילו בשבת; תמיד - אפילו בטומאה". גם הלכה זו, על שני חלקיה, מלמדת אותנו הוראות בעניין אש האהבה לה'.

מהותה של השבת היא ההתנתקות מענייני החולין. ביום זה עוסק האדם בעניינים שברוח, בעניינים אלוקיים, וממילא הוא מופרש לחלוטין מענייני החולין. במצב כזה הוא עלול לחשוב, שאין הוא זקוק להתלהבות בעבודת ה'; שכן הוא שקוע עכשיו בעניינים רוחניים נעלים.

על כך באה התורה ואומרת: "תמיד - אפילו בשבת". אש ההתלהבות בעבודת-ה' היא תנאי הכרחי לכל דרגה ולכל מצב, יהיה העליון ביותר.



**גליון השבוע**

נתרם לז"נ

הרה"ק בעל אמרי חיים מויז'ניץ זיע"א

יא"צ ט' ניסן



יועיל לו בזה שילמוד את ההלכות, אלא שהוא יצטרך להקריב הקרבן חטאת, בבוא העת כשיבנה בית המקדש לכפרת עוונות, ובפשטות גם אפשר לומר שהכונה הוא רק בלימוד לשמה באהבה ויראה, שרק לימוד כזה יועיל וכמ"ש האור החיים הק' דרך לימוד לשמה מציל את האדם מחטא ולא לימוד שלא לשמה, ולכן מחמת עניויות של ר"י בן אלישע לא החשיב את עצמו שהוא לומד לשמה, שיש בזה הרבה אופנים ודרגות מה הוא נקרא לשמה, ולכן אמר שהוא יביא קרבן בבוא העת בביהמ"ק ודו"ק.

~ ~ ~

ונחזור כעת לתרץ מה שכתוב לשון צו את אהרן ובניו וגו' ונקדים דברי קודשו של הרבי ר' אלימלך זי"ע בספרו הק' נועם אלימלך שכתב בפרשת תצוה, לפרש הלשון של ואתה תצוה, באדם הרוצה להוכיח בני אדם צריך להיות קדוש וטהור ואז לא ישא עליו חטא, אבל באם הוא לא עם כל אופניו בקדושה ובטהרה, אז בלתי אפשרי שתוכחתו יעלה כהוגן, שאף אם יצוה לבני אדם לטוב וגם אם יעשו על פיו, לא יכול להגיע לשלימות שיכול לבוא להתפאר בלבו שמעלותיו הוא גדולה שזיכה את חבירו במצות השם, זה תועבת ה' כל גבה לב, וגם זה האדם ששמע לקולו, גם כן יבוא להתפאר במעשה הטוב שעושה בפני בני אדם ולא יעשה המצות

בשלימות לכבוד השי"ת רק שיבוא לו פניו בלבבו, זה הוא מחמת שזה המצוה לו שהביאו לעשות הטוב אין הוא שלם בצדקו, אבל אם הצדיק השלם יוכיח לאדם ועושה האדם כמצותו אז לא יגבה לבו לשום פניה אחרת, לא הוא ולא העושה על פיו רק שניהם כאחד הם טובים ויעשו רק לכבוד השם יתברך, זה שאמר ה' "ואתה תצוה" דהיינו משה הצדיק, שאז תפעל שלא תבואו לשום פניות לא אתה ולא הם, זה ויקחו אליך שמן זית זך ע"כ.

ולפי זה אפשר לומר גם כן כאן שאמר ה' יתברך למשה "צו" את אהרן ובניו לאמר ואז יהיו תורת העולה ותורה החטאת וכו' ויהיו עולים לכפר וגם בזמן שאין בית המקדש קיים, יהיו כפרה לישראל ויתקיים ונשלמה פרים שפתינו ויהיה מכפר העיסוק והלימוד בפרשיות הקרבנות, מכיון שמשם רבנו הוא המצוה, וכדברי רבינו הק' בנועם אלימלך הנ"ל.

~ ~ ~

וגם אפשר לומר בדרך אפשר כי לשון צו הוא מלשון צוותא חדא, ובא הפסוק לומר למשה שאתה תצוה ותעשה צוותא חדא מאהרן ובניו הצדיקים, ובכן אם יש אחדות בין הצדיקים, אז יהיה זאת העולה ותורת העולה והחטאת יכפרו לכלל ישראל.

~ ~ ~

וגם יש לרמז "שאהרן" מרומז לצדיק, "ובניו" מרמזים לכלל ישראל שנקראו בניו, לצדיק המלמד אותם תורה ויר"ש לעם השם, וכמו שאמרו חז"ל שכל המלמד תורה לחבירו הוא כאילו יולדו, וכמו שקרא אלישע הנביא לרבו אליהו הנביא, אבי אבי רכב ישראל ופרשיו, ולזה יצוה כאן ה' למשה שיעשה צוותא חדא, לבין אהרן המלמד לבניו המתלמידים, ואז יהיה זאת תורת העולם וכו' ויהיה שלימות וכמ"ש הנועם אלימלך הנ"ל.

ולכן עלינו מוטל להיות עוסק בתורה ובמצות בבחינת תורה לשמה ואז יהיה התורה שנלמד בקדושה וטהרה, עולה לנו כאילו הקרבנו הקרבנות ויתכפר כל עוונותינו, כי זאת התורה לעולה ולחטאת וגו' שכל העוסק בתורת הקרבנות ויתבונן בהם, וכמו שהזכרנו מדברי הרבינו בחיי, וגם לעורר את עצמינו להיות בצוותא חדא באהבת ישראל ובפרט חברים מקשיבים יחד, ולהיות קשור לצדיקי אמת כדרך החסידות שהיא דרך הקודש, מאז מתן תורה, חכה הבעש"ט ותלמידיו הק', להחזיר עטרה ליושנה ובדרכם נלך עד ביאת הגואל צדק, ויתקיים מה שכתב הדגל מחנה אפרים, על הפסוק ובני ישראל יוצאים ביד רמה, והמתרגם תירגם ברי"ש גליא, שזה מרומז על גילוי תורת האר"ל ותורת הבעש"ט, ויהיה רצון שנזכה בקרון לזה ושהחודש ניסן הזה יהיה סוף לצרותינו ותחילה וראש בפדיון נפשינו, ע"י משיח צדקינו ברחמים וחסדים מגולים, אמן.

דחיישינן שמא יטה את הנר להביא שמן אל פי הפתילה כדי שידלק יפה ונמצא מבעיר בשבת, אמר רבי ישמעאל בן אלישע, אני אקרא ולא אטה, פעם קרא וביקש להטות אמר אז רבי ישמעאל בן אלישע כמה גדולים דברי חכמים, שהיו אומרים לא יקרא לאור הנר, רבי נתן אומר שלא כך היה המעשה אצל ר"י בן אלישע, אלא שבאמת קרא והטה וכתב על פנקסו, "אני ישמעאל בן אלישע קריתי והטיתי נר בשבת, ולכשיבנה בית המקדש אביא חטאת שמינה, ע"כ.

ועכשיו נחזי אנו דאי נימא שהלימוד בתורת החטאת, הוא כאילו הקריב חטאת ממש, היה יכול ר"י בן אלישע לפטור את עצמו בעסק התורה של זה החטא, וכן הוא גמרא מפורשת במס' יומא (ה). שמי שאוכל חלב בזמן הזה שאין לנו קרבנות, צריך הוא שיכתוב לו שאם יבנה בית המקדש בימיו שיביא אז קרבן חטאת על שגגותו שאכל חלב, שמשמע בפירוש שבזמן שאין לנו קרבנות, צריך הוא שיכתוב לו שאם יבנה בית המקדש בימיו, שיביא אז קרבן חטאת על שגגותו שאכל חלב, שמשמע בפירוש שבזמן שאין מקדש, אין לו שום תקנה ואפילו לא בדברי תורה, ולפי זה גם מש"כ במסכת מגילה (לא). שאמר ה' לאברהם אבינו שאף שאין בית המקדש כבר תיקן ה' לישראל סדר הקרבנות, שכל זמן שקוראין בהן, מעלה אני עליהן כאילו הם מקריבין לפני קרבן ומוחל אני על כל עונותיהם, וצריכים להבין איך זה שייך לפי הגמרא דמסכת שבת הנ"ל.

אלא ע"כ צריכין לומר דאין הכוונה שהוא כאילו הקריב ממש, אלא הכוונה הוא שזכות גדול הוא מאוד הלימוד בתורת הקרבנות בזכות ההקרה בעצמו, אבל הוא מחויב עוד הקרבת החטאת בבוא העת, שאפשר להביא ולא נפטר בזה אף ע"י הלימוד, וגם כך אפשר לומר מה שכ' בגמרא דמגילה הנ"ל.

ויש שמתרצים שאין הכי נמי שמי שלומד תורת הקרבנות הוא כמו שהקריב, אבל זה רק בגדר של חטאת כחושה, אבל הוא רצה שתהיה חטאת שמינה, שזה צריך להביא בפועל הקרבן שהוא חייב. וגם יש אומרים שלא מכפר הלימוד בתורת החטאת, מכיון שלא מגיע לכהן אכילה בלימוד תורת החטאת, שרק ע"י אכילת הכהן מתכפרים הבעלים.

~ ~ ~

ולענ"ד אפשר לתרץ על פי מה שכתב הרבינו בחיי בפרשה זו, דלא די באמירה בלבד, אלא שצריך לבאר גם פרטי דין הקרבן, וגם הענין הוא שיתבונן בביאור הפרשה אלא איזה ענין היא רומזת כי מתוך כך יתגלו עניי שכלו ויבינו נפלאות מתורת הקרבנות, ובזה ישתדל יותר בקיום התורה והמצוות ואז יהיו עונותיו נמחלין לו כאילו הקריב קרבן, כי אין לומר שתהיה הכוונה, במה שאמר שהלימוד בזה הוא כמו שהוא הקריב קרבן, בזה שיהגה ויגרוס רק הלשון של הפרשה, מבלי שיתבונן בהם (וכן פירש הרבינו בחיי מה שאמרו חז"ל שכל האומר תפלה לדוד בכל יום, שהוא מובטח לו שהוא בן העולם הבא, שהכוונה הוא שמתוך שיתבונן בפסוקים האלו, ועל מה הם ירמזו, ואז יכיר נפלאות ה' ויתחזק לבו באמונה בשם יתברך ועבודתו ובזה יירש חיי העולם הבא.

ולפי זה אפשר לנו להסביר מה שאמר ר' ישמעאל בן אלישע שכתב בפנקסו לכשיבנה בית המקדש יביא חטאת שמינה, כי חשש בזה שהאמירה שלו ולימוד בפרשת הקרבנות לא יועיל שחשש לנפשו, מי יודע אם הוא מכין ועוסק בה כראוי, שיכופר לו לפי מה שכתב הרבינו בחיי הנ"ל.

~ ~ ~

וגם יש להוסיף שמחמת ענוותנותו של ר"י בן אלישע חשש לזה, וגם לפי מה שכתוב שם בגמרא מס' שבת שר"י בן אלישע לא נהג כבוד בעצמו ולא החשיב את עצמו כאדם חשוב ולא חשש על כבודו ולכן הטה בעצמו הנר ובא לזילזול שבת, משא"כ אדם חשוב אין חשש שהוא יטה בשבת ולכן לאדם חשוב מותר ללמוד לאור הנר (ע"ש בגמרא) ולפי זה אפשר לומר שר"י בן אלישע לא החזיק בעצמו שהוא עושה ככל התנאי שכתב הרבינו בחיי, ולכן אמר שלא

**לזכר עולם יהיה צדיק**  
רביה"ז השומר אמונים זי"ע  
רבי אהרן בן רבי שמואל יעקב  
מנ"כ בהר הזיתים  
נלב"ע ביום וניסן

**לזכר עולם יהיה צדיק**  
רביה"ק אברהם חיים זי"ע  
בן רביה"ק אהרן זי"ע  
משומרי אמונים  
נלב"ע ביום האלול תשעב

**לעילוי נשמת**  
הרה"צ ישראל צבי רוט זצ"ל  
בן הרה"ח מרדכי צצ"ל  
מנערגעטש - בני ברק  
נלב"ע ביום כט אדר

## כניני חיים

## הליכות חיים

**זאת תורת העולה היא העולה.** ואחז"ל (סוף מנחות) כל העוסק בתורת עולה כאילו הקריב עולה, וכתבי ג"כ הוא העולה, ומשני הש"ס כאן בזמן שביהמ"ק קיים, כאן בזמן שאין בהמ"ק קיים, והנה קשה לכאורה דפסוק אחד יאמר דבר והיפוכו, אמנם נראה שאם האדם עוסק בתורת העולה ע"ד שאם היה ביהמ"ק קיים הי' מקריב הקרבן לזה, ודאי התורה היא לו כאילו הקריב הקרבן.

(אך פרי תבואה)

**לא תאפה חמץ חלקם נתתי אותם מאשי קודש קדשים הוא כחטאת וכאשם.** נ"ל דאיתא בכתבי האר"י זלה"ה הנזהר ממשוהו חמץ מובטח לו שלא יחטא כל השנה, ע"כ צריך האדם לשמור עצמו בכל מה דאפשר, ולכן נקרא מצה שמורה חה א"א לאדם שיזהר ממנו כ"א הקב"ה ישלח מלאכים ממונים על השמירה וישמרו אותו, וז"פ לא תאפה חמץ, חלקם לשון חלק בלי שום נדנדוד חמץ נתתי אותה מאשי, דהיינו שאשלח לך מלאכים שישמרו אותך, שמלאכים נקראים אישי.

(אור לשמים)

**והרים את הדשן וגו'.** דשן, הוא דבר של מה בכך, ושמו אצל המזבח, כי אשר יבוא דבר הרשות לידו, יאמר מה בכך כי מבטל מתורה ותפילה, כידוע ממאמרו של הרה"ק מוהרמ"מ זצוק"ל מרימאנוב, שאמר שאין בעולם רשות, רק או מצוה או עבירה, וכפירוש הבעש"ט ז"ל עה"פ (תהלים לב, ב) אשרי אדם לא יחשוב ה' לו עוון, היינו אשרי לאדם אשר הוא לו לעוון, באם עברה עליו רגע ולא חשב בה' ובתורתו.

(נועם מגדים)

**והרים את הדשן אשר תאכל האש.** השאיפה למותרות מרחיקה את האדם מתורה הקרויה אש, ולפיכך שומה עליו להתרחק מכל דברים המדושנים שהם בגדר מותרות ו"הרים את הדשן" שירים ממנו את הדשן היינו התאוות המותרות. "אשר תאכל האש" שדברים אלו מכלים את התורה שבקרבך, ומרחקת אותו ממנה.

(באר מים חיים)

**ופשט את בגדיו ולבש בגדים אחרים** אין לו לאדם להיות שקוע במחשבת חטאיו ובגידותיו ו"פשט את בגדיו" אלא מתחילה יקיים "ועשה טוב" וישתדל להוסיף מצוות ומעשים טובים "ולבש בגדים אחרים" ואח"כ יהי סור מרע מאליו, שבעשיית הטוב יסור הרע.

(תורת אבות)

**והנותר בבשר ובלחם באש תשרופו.** כלפי פתויי היצר לאדם שימשך אחרי המותרות, להשיג דברים גשמיים, "והנותר בבשר ובלחם" התשובה היא שיעסוק בתורה הקרויה, ובכך יעלה בידו להתגבר על תאוותיו, "באש תשרופו" באש התורה ניתן לשרוף את התאוות המותרות

(תפארת בניים)

**טעם קריאת שם שבת הגדול.** דהנה מצינו במדרש שמשנה רבינו ע"ה אמר לפרעה, שלא יתכן שיעבד העבד כל שבעת ימי שבתא, מבלי שינוח ביום אחד בשבוע. ואמר ליה פרעה בחור לך יום אחד בשבוע שינוחו ממלאכתם ובחר ביומא דשבת"א ע"כ, והנה כי כן נמצא שבכל השבתות אשר שבתו עד אז, היה להם למנוחה ושינה מעבודת הפרך ולא היו נייערים אלא לזמן קט"ן, אמנם בעזור לחודש מגדל אהבת הנס לא נתנו לעפעפיהם תנומה כל משך יום השבת על דרך מאמר הקרא (קהלת ה יא) והשבע לעש"ר, איננו מניח לו **לישון**, נמצא כי זה **השב"ת** היה גדול וארוך בזמנו בעיני בני ישראל מכל השבתות. (חוקי חיים - כ"ק אדמו"ר זי"ע משומרי אמונים)

### תפילה בעת הנקיונות לחג הפסח

ידועים דברי הרה"ק מבארדיטשוב זי"ע, כי בעידן מריקת ושטיפת הבית קודם הפסח לנקותן מכל מחמצת, אפשר לכיון את כוונת קשר"ק וכו'. והוסיף עליו כ"ק אאמו"ר זי"ע (יו"ד ו' ניסן) **דראוי נמי להאדם לומר באותו שעה כי "כשם שזכיתי לנקות וללבן ולהכשיר את כלי לפסח, ככה אזכה לעשות לנשמת, לנקותה ולקרצפה וללבנה מן כל הסיגים והפגמים"**.

(רבינו הק' החוקי חיים זי"ע)

**שאלה:** האם מותר לבן לבקש מאביו שימזוג לו ד' כוסות. **תשובת** הגאון רבי **יקותיאל ליברמן** שליט"א בספרי גם אני אודך: הנה בשו"ע (יו"ד רמ, כה) נפסק, דאם האב רוצה לשרת את הבן, מותר לקבל ממנו אם לא שהוא בן תורה. ומלשון זה דאם האב רוצה לשרת משמע, דלבקש מאביו אסור, ורק אם משרת מרצונו מותר לקבל ממנו, וגם זה אסור אם אביו בן תורה.

ועל דרך שאמרו חכמינו ז"ל (קידושין מה:), "לא חציף איניש לשווי לאבואה שליח". והוכיח מזה בשו"ת תורה לשמה (סימן רסח), דלאו דוקא בעיני דעלמא לא חציף איניש, אלא אפילו לדבר מצוה כגון שיבדוק את חמצו לבילי י"ד בניסן, או להפריש לו חלה ותרומות ומעשרות, אין ראוי לבן לעשות את אביו שליח. שהרי בגמרא נאמר דלא חציף איניש לשווי לאבואה שליח, אע"ג דקידושין הוו מצוה, עם כל זה קרו ליה חציפות, משמע דזילותא קצת איהו לגביה להיות שליח של בנו, ולכן כל שהבן משוי לאביו שליח הוי קצת זילותא לדידהו, ודבר זה נקרא חציפות בלשון חכמים ואפילו שהוא עושהו שליח לדבר מצוה, עיי"ש. [ועיין עוד בשו"ת אפרקסטא דעניא (ח"א סימן קעח) שדך, אי אריך למיעבד בן את אביו מורשה לד"ת].

הרי דבכלל "לא חציף איניש לשווי לאבואה שליח" גם דבר מצוה כהפרשת חלה ובדיקת חמץ וכדומה. ואם שליחות לדבר מצוה אין לעשות ע"י אביו, לפי שזילותא קצת לאב להיות שליח של בנו, כל שכן דלבקש מאביו אפילו שלא בתורת שליחות אסור, כל שיש בבקשה זו פחיתות וזילותא קצת. וכל שכן בנידון דידן שאין זה רק מנהג טוב ואינו דבר מצוה ממש, ודאי שאין ראוי לבקש מאביו שימזוג לו את הכוסות.

ובפרט שמקור המנהג למזוג ע"י אחר הוא בלבוש (סימן תעג, א), וז"ל: ומוזגין לו כוס ראשון, ואם אפשר לו לא ימזוג הבעל הבית עצמו אלא ע"י אחר "שיהא לו כמשרתו", כלומר דרך חירות, שכל מעשה הלילה הזה יעשה דרך חירות, זכר ליציאת מצרים. והעתיק את דבריו בשו"ע הרב (תעג, א) וז"ל: מוזג כוס ראשון ואומר עליו קידוש היום, ואם אפשר טוב שלא ימזוג הבעל הבית בעצמו, אלא אחר ימזוג לו שיהא לו כמשרתו, כלומר דרך חירות ושררות זכר ליציאת מצרים, עכ"ל. ומבואר מדבריהם, דענין מזיגת הכוס ע"י אחר הוא "שיהא לו כמשרתו" דרך עבדות, וזה ודאי לא חציף איניש לשווי אביו כמשרתו.

ויש להוסיף עוד, דהמעין ומדקדק בדברי הלבוש וש"ע הרב יראה, דעיקר הקפידא למזוג על ידי אחר נאמר "להבעל הבית" שאז נראה דרך חירות, ולא לשאר המסובין. ואם כן באופן שהבן סמוך על שולחן אביו, בודאי אין נכון לבקש ממנו למזוג, דזהו ודאי לא נקרא חירות כשהבעל הבית צריך למזוג להמיסב אצלו. [ואפשר שיש לחוש לזה בכל בעל הבית, ואפילו כשאינו אביו, אולי אין לבקש ממנו למזוג לו, ויל"ע בזה].

יתר על זה כתב בערוך השלחן (תעג, ו), וז"ל: וכבר כתבנו שהבעל הבית לא ימזוג בעצמו אלא אחר דזהו דרך חירות, ואנו אין נזהרין בזה, כי נראה כרמות רוחא לצוות לאשתו שתמזוג ואין הבעל עדיף ממנה, ולכן נוהגין למזוג בעצמו ואין זו קפידא, עכ"ל. - [ועיין בספר "ויגד משה" דיני ומנהגי פסח (סימן ו אות יא) שתמה על דבריו, שהרי יכול לצוות למשרתו או לבנו וכדומה שהם ימזגו. ועוד דמאי שנא זה משאר צרכי הבית שהאשה עושה, ובפרט מזיגת הכוס שהיא משועבדת בזה לבעלה ואפילו היו לה כמה שפחות, כמבואר בגמרא (כתובות זס). ואיפסקא להלכה בשו"ע (אבהע"ז סימן פ סעי' ד-ה), ואיך כתב שאין הוא עדיף ממנה, עיי"ש באריכות]. ולדבריו שנראה כרמות רוחא לצוות לאשתו שתמזוג ואין הבעל עדיף ממנה, כל שכן שאין לבקש מאביו שימזוג..

מאת

הרה"ג **גמליאל הכהן רבינוביץ שליט"א**  
מו"צ בק"ק קראלי ומח"ס גם אני אודך

# נעימות חיים

# עובדות חיים

צו את אהרון" (ו, ב)

אין צו אלא לשון זירוז מיד ולדורות (רש"י). מידת הזריזות היא בניין אב להרבה מידות נכונות ומפתח ראשי לבניין אישיותו של האדם השלם כך כתב בעל "אורחות צדיקים" (שער הזריזות) כי מידת הזריזות היא תכשיט לכל המידות והיא מתקנת את כולן. ומוסיף בעל "אורחות צדיקים" הזריזות היא מידה גדולה לתורה ולמצוות וגם לעניין תקנת העולם הזה והיא מידת הצדיקים לעבודת הבורא יתברך.

בספר "צדיק יסוד עולם" מסופר כי באחת השבתות ביקר ר' אריה בבית הסוהר המרכזי ב"מגרש הרוסים" כדי להתפלל עם אסירי ציון ולקרוא לפנייהם בתורה, בתום התפילה ניגשו אליו כל האסירים כדי לברכו בברכת "שבת שלום" והוא כדרכו השיבם בלחיצת יד חזקה בחיך מלבב ובמאור פנים. "כרגיל היה ר' אריה שואלם אם יש "פנים חדשות" בקרבם דהיינו האם הובאו לכלא אסירים חדשים. לשאלתו, השיבוהו בחיוב, ואמרו לו כי בפינת החדר הסמוך ישנו אדם רזה וצנום היושב תוהה ובוהה וממרמר בכפי כל הזמן.

בא ר' אריה לברקו, שאל לשלומו ולסיבת בכייתו, השיבו האסיר "הכי צד לא אבכה? הלכתי לתומי ברחוב, ולפתע תפסוני שוטרים בריטיים והשליכוני לכלא, ואנכי חף מפשע, ולי הורים זקנים ותשושים שאינם יודעים כלל שנאסרתי, ולבטח דואגים הם היכן נעלם בנם", ר' אריה ניסה לעודדו וביקשו שיחזק מלבנות, אף שאלו למקום מגורי הוריו השיב האסיר כי הם מתגוררים במאה שערים שליד העיר רחובות, וכי אין שמות לרחובות, יכול הוא רק לתאר את סמטאות שכונתו שכונת "שעריים", ונקב בשמות הוריו. לחץ ר' אריה את ידו והשיבו "הסר דאגה מליבך וה' יהיה בעזרך!" משנפרד ר' אריה מהאסירים ניגשו האסירים לתימני בודד זה ושאלוהו "מה שוחח עימך ר' אריה ומה אמר לך?" השיבם האסיר דברים כהווייתם, חבריו למאסר נדו בראשם, והיו שאמרו לו כי ברכה לבטלה בירכו הרב שהרי עד צאת השבת ישכח ר' אריה את שם הוריו ואת מענם.

קל לשער מה גדלה השתוממותם של האסירים בראותם למחרת היום זוג תימנים קשישים המשרכים דרכם בחצר הכלא בבואם לברק את בנם התברר כי מיד עם צאת השבת עשה ר' אריה את דרכו לרחובות, וטרח טרחה מרובה כדי למצוא את הורי האסיר ולגלות את אונזם כי ביקר את בנם ואל להם לחשוב כי נעלמו עקבותיו.

ואכן כך הבינו רבותינו זריזות מה היא. הרמח"ל בספרו "מסילת ישירים" (פרק ו) בביאור מידת הזריזות כותב "ומי שרוצה לזכות לעבודת הבורא יתברך צריך שיתגבר נגד טבעו עצמו ומתגבר ויזדרז שאם הוא מניח עצמו ביד כבודו ודאי הוא שלא יצליח" והא מה שאמר התנא (אבות ד) "הוי עז כנמר קל כנשר רץ כצבי."

## קול קראלי - 074-7962278

והנותרת ממנו יאכלו אהרן ובניו (ז, ט)

רבי יעקב גזונדהייט בעל התפארת יעקב, רבה של וורשא, ערך שיחה עם אחד האדמו"רים של וורשא, ותוך כדי שיחתם העיר לו רבי יעקב, שלכאורה הוא הרבי, מתקיים ומתפרנס מעבירותיהם של ישראל, מן ה"פדיונות" שהוא לוקח מבעלי העבירות, האמורים לכפר בהם על עוונותיהם. השיב לו הרבי, שאף הכהנים התפרנסו כך – 'מן הנותרת', מן הקרבנות, שבאו לכפר על חטאים מחטאים שונים. ועל כך היה הרה"ק בעל הדברי חיים מצאנז אומר: שלכן תיקנו תפילה מיוחדת בשביל הרבי, החי ומתקיים מצרותיהם של ישראל: "ויתיהב לנו מזונא ופרנסתא טבתא בלי צרה ועקתא" (זמירות שבת), שיזמין לו ריבונו של עולם פרנסה טובה מזו – שלא יהא צריך להתפרנס מצרותיהם של ישראל ולצפות עד שיבוא אליו יהודי מטופל בדאגות ובצרות לשפוך לפניו את לבו ויביא עמו "פדיון". (אמרות חכמה)

**וכל מנחה בלולה בשמן (ז, ט)**

מעשה בפיקח אחד שעבר ברחוב, ושמע קול קורא אליו: "מנחה" בוא והצטרף למנחה פשוטה. נענה ואמר: אילו הייתה לך מנחה בלולה בשמן, האם גם אז היית קורא לי לבוא ולהצטרף? וכך אומרים בשם רבי ישראל סלאנטער זצ"ל: פעמים רבות שמעתי שקוראים ליהודי העוברים על יד בית הכנסת "קדושה" "קדושה!" אך לא נדמנ לי לשמוע שהסועדים יקראו לעוברים ושבים "סעודה, סעודה!"

מאות כבר נושעו! ומה איתך?  
רוצים גם ישועה? יש לכם שמחה, אזכרה וכו'  
תרמו! וקחו חלק בהפצת המעיינות של  
**מרכז "אמונת חיים" קראלי**  
כתובת לתרומות תגובות ולקבלת הגליון  
רח' דב גור 20/23 אשדוד טל. 055-6798152  
ובאימייל: 8659931@gmail.com

**קמחא דפסחא**  
לתלמידי חכמים ומשפחות נזקקות

ניתן להעביר  
**בבית מרן רבינו שליט"א**  
רח' דב גור 20/23 אשדוד  
**וכן אצל רבינו אנ"ש**  
בבני ברק  
מורינו הגה"צ **מרדכי מוזס** שליט"א  
רח' רבי עקיבא 26 בני ברק  
הגאון רבי **צבי רזנטל** שליט"א  
רח' דמשק אליעזר 25 בני ברק  
ברחובות  
הרה"ג **גמליאל הכהן רבינוביץ** שליט"א

**לעילוי נשמת**  
הרה"ח **חיים אביגדור** ז"ל  
בן הרה"ח בנימין ז"ל  
נלב"ע ב' ניסן  
ת. נ. צ. ב. ה.

**לזכר עולם יהיה צדיק**  
רבינו הגדול  
הגה"ק **יצחק צבי משה** זי"ע  
בן רבינו אביגדור מוזס זצ"ל  
**מקראלי**  
נלב"ע ד' טבת תשעט  
זכותו יגן עלינו ועכ"א  
ת. נ. צ. ב. ה.

**לעילוי נשמת**  
הגה"צ **משה מוזס** זצ"ל  
בן הרה"ג אביגדור זצ"ל  
**מטשערטעז**  
נלב"ע ג' ניסן  
ת. נ. צ. ב. ה.

**לעילוי נשמת**  
מרת **בריינדל** ע"ה  
בת הר"ר **יהודה מנחם** ז"ל  
נלב"ע יא שבט תשפ"ב  
ת. נ. צ. ב. ה.

**לעילוי נשמת**  
הגה"צ **משה וועבר** זצוק"ל  
בהרה"צ **מרדכי** זצ"ל  
נלב"ע יב כסלו תשפא  
ת. נ. צ. ב. ה.